

Imprimat legal.

1927

6.
ÉVF.
VII. 30.
MEGJELE-
NIK HAVONTA
3-SZOR MINDEN
HÓ 10, 20 ÉS 30-AN

CIMBORA

ROMÁNIA ÉS AZ UTÓD-
ÁLLAMOK EGYETLEN
MAGYARNYELVŰ
KÉPES HETI
GYERMEK
LAI

JA

40

Biblioteca Universităţii din Cluj

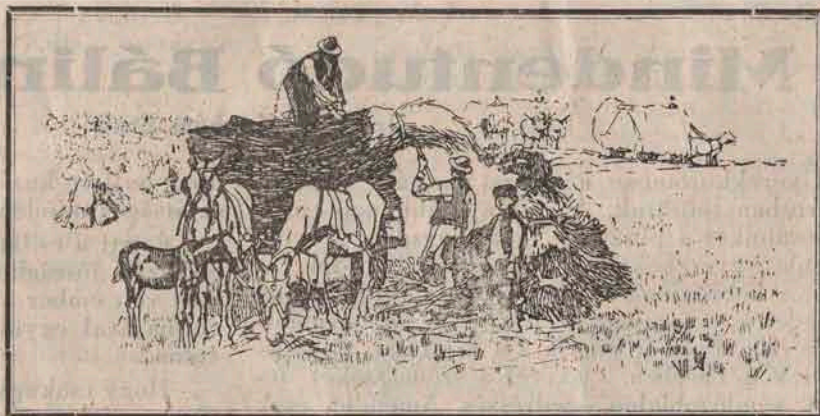
Cluj

Hordják a gabonát

Mühlbeck Károly rajzával

E emberek munkáját Isten megáldotta. Nézzed, nézzed, mennyi keresztet a határon! Mint csillag az égen, olyan sűrűn állnak a kereszttek. Állnak szép sorjába. Az emberek nem dolgoztak hiába.

— Állj meg, szekér, állj meg! — Minek állanék meg? Buzát rakunk reád. Azért állanál meg.

— Indulj, szekér, indulj! — Miért, ha állhatok? — Azért indulj, mert reád több kévét nem rakok.

— Indul a megrakott szekér. Meg sem áll, míg haza nem ér. Térül, fordul estelig. Jó reggeltől estelig. Addig térül, addig fordul, amíg a csűr megteleik.

E-6.

21
SZÁM

Szedjük életünk virágit...

Irta: Baesányi János.*)

Szedjük életünk virágít,
Most, mikor még illatoznak,
S a tavasz vidám szellői
Lengedezve játszadoznak.

Kert az élet: de rózsáit,
Óva kell s vigyázva szednünk,
S a főtisztól, hogy kezünket
Meg ne szurja, őrizkednünk!

Szedjük óva s őrizkedve,
Szedjük hát, míg illatoznak,
Míg a vig tavasz szellői
Fürtjeinkben játszadoznak!

Igy lehet még szívepesztő
Bánatinkban csendesednünk,
S balszerencsénk ellenére
Jobb reményre élemednünk.

Igy lehet, bajunk feledve
Még örömben részesednünk,
S kertünk édes illatjától
Néha szinte részegednünk.

Szedjük életünk virágít,
Szedjük hát, míg illatoznak,
Míg a vig tavasz szellői
Fürtjeinkben játszadoznak.

*) Korának (1763—1845) egyik legműveltebb írója volt. Mint Kazinczy, ő is belekerült a Martinovics-féle összeesküvésbe.

Mindentudó Bálint bácsi

Irta: P. Abrahám Ernő.

Gyerekkoromban a nyarat tanyán, a telet a városban töltöttük. A vizsga utáni nap már ki bennünket a pusztára. Igazi paradicsom volt nekünk, gyerekeknek, a tanya. Az állatok, a mező, a kocsiszínek és hodályok, a veréb-fészkes nádfedelek, a szalmakazalok, a nagy gyümölcsöskert, a Pécé-ér partja s a kis buja, virágos-szigetek a Pécében, szekerezés szénásszekér tetején, vendégoldalon, szedrészés. Ameddig csak láttunk, miénk, gyerekeké, volt minden.

Tekintélyt nem ismertünk. De mégis... Az öreg Pipás Bálintot. Hogy a neve volt-e Pipás, csak örökké, töltetlenül is szájában lógó három-krajcáros, nagykarimájú pipájáról ragadt rá, nem tudtuk, nem is gondoltunk rá.

Csupa szív, csupa arany ember volt, talán a legrégibb cseléd a tanyán, aféle mindenes, tavasszal a gyomirtó lányokra ügyelt fel, aratásnál, cséplésnél a napszámosokra, s béresek, kocsisok egyformán elismerték a tekintélyét, s ezért mindig ő rendelkezett kisebb dolgokban. Ez a tekintély az urasághoz való hűségen s az

öreg hajlott korán alapult, legfőképpen pedig sajtóságot mindenhezértésén.

Értett a csillagokhoz, a nap járásához, a vetéshez, a jószághoz, számolt, tudott mindenről, s nem volt ember a környéken, akit minden ügyével-bajával együtt tövéről-hegyére nem ismert volna.

Hogy csakugyan ilyen tudós volt-e, azt most, visszagondolva régi dolgokra, nem merném állítani. Mert csak egy-egy vállvonással, egy-egy kézlegyintéssel, egy-egy kurta, de sokatmondó szóval intézte el a dolgokat.

— Aha! — Na! — Persze! — Hogyne! — Ss! — Mi lesz már? — Azt se tudod? s hasonlókkal De ezeket a szavakat cézári gesztusokkal és tekintettel kísérte.

Esténként, ha az aratók meggyújtották vacsorafőző pásztortüzeiket s körük gyűlt a tanyai cselédség, kedvenc multságom volt mögöttük állni s hallgatni a szót. Beszéltek, vitatkoztak, az öreg pedig csak hallgatta, a tűzbe bá-

mulva, s az egész vitatkozást leintette egy legyintéssel, egy szóval.

Olyan legyintés volt, úgy hangsúlyozott szó, ami után nem következhetett semmi. S én tisztelettel, bámullattal néztem az öregre s a legokosabb, legbölesebb embernek tartottam a világon. Néha meg is jött a szava s akkor olyan csodálatos dolgokról beszélt, hogy a száunk is tátva maradt bámulásunkban.

Azóta sok-sok esztendő köde mosta össze emlékeimet, s az öregről is kezdtem megfedkezni. Mult esztendőben azonban elfogott a vágy újra Tiszát látni s találkoztam az öreggel. Gyerekkorom óta nem láttam. Úgy ült a szabad jászol szélén, hallgatva a jószág jóízű csalamádéropogtatását, mint régen.

Láttam, messziről megismer, de csak pislogott. Azért látszott rajta a scendes, jószágos öröm.

— Megismer, öreg?

Legyintett, ami azt tette, hogy: ő nem ismert volna meg?

— Sok messzire járhatott az urfi azóta...

— Jártam.

— Kell is. Akkor tanul az ember.

Kicsit elgondolkozott s újra legyintett:

— Én is úgy voltam vele. Külső országban járt? — kérdezte azután.

— Ott is.

— Tudom, — legyintett, s ez a legyintés azt tette, hogy az egész külföldet úgy ismeri, mint a tenyerét.

— Hát maga is járt külföldön, öreg?

Nem felelt a kérdésre, kikerülte:

— Többet lehet ott tanulni, mint az iskolában. — bölintett hozzá.

Hallgatunk.

— Hát Béla urfi? — érdeklődött az öreg.

— Szolgabíró Pestmegyében.

— Lehetnék én is, — vontá össze az öreg a szemöldökét komoran.

— Na? — csodálkoztam.

— Tudja, urfi, az iskola...

Nem tudtam, mit gondol, azt hiszem, az öreg se tudta, csak fontoskodott.

— Ide járt a tanyai iskolába? — kérdeztem.

— Hej, urfi, az én időmben még nem volt tanyai iskola. Azt csak most tanálták ki. Akkor még a harmadik faluba kellett járni a betüért. Hát télen nem is, csak szép időben.

— Maga is olyan messzire járt?

— Messzire? Nagy telek voltak akkor, urfi, nem úgy, mint most. Hogy csak bajjal lehet egy

kis jeget vernelni. Havat meg az idén karácsonykor se láttunk.

Csakugyan kíváncsi voltam, járt-e az öreg iskolába. Gyanus volt, hogy egyszerre olyan beszédes lett. Hát félbeszakítottam:

— Járt-e iskolába, öreg, arra feleljen! Tud-e írni?

— Írni? A csillagok az igazi betűk, urfi, mert azokat az Uristen írta az égre. Mert az iskola is teszi, de az ég az igazi iskola, meg a mezők, meg az erdők.

— Jó, jó, de azért kell az iskola is.

— Persze, hogy kell, mért ne kellene. De a szél az igazi tanító, meg a felhők.

— Úgy beszél, öreg, mint valami pap.

— Lehetnék... De hát... Persze, az iskola.

— Na, öreg, járt vagy nem járt?

— Nem járni kell oda, urfi. Lélekkel ott lenni. Mifelénk volt egy öreg tanító, igen szerette az italt, hogy dicsérjem az appetitusát, hát kocsmázott, mert afele elhagyott emberfele volt, mint magam is, se családja, se senkije, hogy is na, igen. Tavaly temették el, hallom. Pedig kár volt érte. Igen akkurátus tanító volt. Csak már megöregedett.

— Tanította magát is?

Megint csak legyintett az öreg:

— Tanított az sok mindenkit. Mert igen be-tütevő ember volt. Egy ambitus volt a háza elején. Ott ebédelt mindig, a fáról meg repkedtek az asztra a verebek, mert szórta nekik a kenyérmorzását. Az öreg pedig beszélt nekik.

— Tanította őket, igen?

Nevetésre huzta az öreg az arcát s rövid hallgatás után folytatta:

— Mert mért nem érthetnék a beszédet az állatok is? Hát a kigyó nem értette Ádámot, meg Évát? Még beszélt is velük.

— Na, jól van, öreg. Most menjünk vissza. Hát meg melyik faluban volt itt régen iskola?

— Van erre többfelé is. Mert mért ne tanulhatna, aki arravaló. Hászén nem hiába találták ki a betüét.

Néztem, hallgattam az öregot. Bizonyos voltam már benne, hogy se írni, se olvasni nem tud s hogy csak kívülről látta az iskolát. És csak bámultam, milyen ravaszul fortélyosan tér ki a faggatásom elől, hogy tereli, csálózza, hojszázza a szavakat. Gyerekkoromra gondoltam s most már megértettem, mi volt az oka, hogy az öregot tartottuk az egész világ legbölesebb, legokosabb teremtésének.

(Budapest.)

A Fehér Sas.

Vidám diákregegy.

Írta: Fabian Gyula. Rajzolta: T. Biczó Ilona.

A mama sirt, jajgatott, a papát szólította. Az sietve jött ki az irodájából.

A papa is elnémult, amikor meglátta drága fia arcát. Tanácstalanul állott a Laci ágya fölött, amikor megnézte a rémesre földagadt arcot.

— Talán orbánc! Gyorsan, Julis, szaladjon orvosért! Siessen!

Az orvos azonnal megérkezett. Elképedt, amikor a Laci arcát megvizsgálta.

— No, én még ilyet nem láttam, pedig már tizenöt esztendei prakszisom van. Kanyaró, himlő, skarlát, orbánc, pestis? Egyik sem. No, nézzük!

Az orvos megnézte a Laci hőmérsékletét: normális. A pulzusa: normális. A nyelve: normális. A szív-verege: normális. A tüdeje: normális. Az emésztése, az étvágya: normális. Csak az arca abnormalis.

— Az orvosi tudomány itt rejtély előtt áll. A diagnózist e pillanatban nem tudom megállapítani. Szükségesnek tartom: konziliumot tartani. Addig is maradjon ágyban a beteg. Az arcára hideg borogatást alkalmazunk és tessék neki két evőkanál ricinus olajat beadni. Délutánra két kollegát hívok, akikkel megtanácskozom az esetet. Ajánlom magamat.

Az orvos elrobogott. Faképnél hagyta a kétségbeesett szülőket, akik siettek az orvos rendelkezésére eleget tenni. Óriási vizes pólyába burkolták a Laci fejét, amelyik akkora volt a pólyában, mint egy vizes dézsa. Julis a patikából ricinusolajat hozott. Laci elnémult. Élénken tiltakozott a ricinusolaj ellen, de mit tehet egy indián hős?! A „surranó gyikra” gondolt, elnyomta szívének fájdalmát és két evőkanál ricinus olajat nyelt le.

Laci szülei el nem mozdultak fiuk ágya mellől, még a lélegzetét is figyelték. Délután a három orvos is megérkezett, lebontották a Laci arcáról a kötelékeket. A vizes borogatás csodát művelt. Az arc dagadtabb volt ugyan, mint reggel, de a víz feloldotta az anilin festéket és Laci arca a szírvárvány minden színében pompázott. Mérges-zöld, hupi-kék, paprika-vörös, kaki-sárga, szóval mindenféle szín, amit emberi fantázia elképzelni sem tud.

Az orvosok megdöbbenve nézték az ijesztő arcot.

A szegény szülőknek már könnyük sem volt. Fásult elkeseredéssel várták, hogy mit mondanak az orvosok: élet vagy halál? Nem merték remélni, hogy drága gyermekük életét meg tudja menteni az orvosi tudomány.

A három tudós férfi egy óra hosszat vizsgálta Lacit. Kopogtatták, köhöggették, a gyomrát nyomták, belenyultak kanállal a torkába. Semmi eredmény. Nem tudtak mondani semmit. Rejtélyes arccal sugtak-bugtak. Hümmögtek. Vállukat vonogatták. Visszavonultak.

A zárt ajtó mögül csakhamar heves vitaközés hangjai szűrődtek ki. Orvosi műszavak, latin mondatok hallatszottak. A hosszú tanácskozásnak az lett a vége, hogy egyik orvos a másik után távozott el, ingerülten a vállát vonogatva. Egyik sem szólt semmit. Mindnek felhős volt az arca.

A jó öreg Gáspár bácsi, keményék házu r- vosa maradt csak vissza.

— A hideg borogatás nem volt jó. Tessék alkalmazni meleg borogatást. Belsőleg kamilla teát, cukor nélkül. Holnap majd meglátjuk, mit tehetünk? A tudomány mai állása szerint a betegség valóságos rejtélyes eset.

Másnap következett azután csak az igazi csoda! Amikor Gáspár doktor úr megszabadította a Laci arcát a kötéstől és a lin arcára nézett, ijedten hátrahökkenett. A Laci arcáról elhunyt a daganat. Az arc újra normális volt. De az arc bőrén titokzatos vörös, kék, sárga, zöld vonalak húzódtak össze-vissza. Gáspár doktor úr nagyító üveget vett elő. Az üvegen keresztül a következő titokzatos figurák körvonalait állapíthatta meg: a homlokon egy teknős béka terpeszkedett; az arc baloldalán egy derékszögű mintaháromszög foglalt helyet; a jobb oldalon egy füstölő pipa; fölötté kigyó-forma tekerőzött; alatta pedig egy koponya két lábszárcsonttal rémuttette a doktor urat.

Gáspár bácsi gyanakodva nézte a csodálatos betegség nyomait. Nem szólt semmit, hanem leült és a következő receptet írta:

R. P.

viginti mogyoró vessző
fiát: virgaes
M. f. p. Div. in dosis 25.

naponta háromszor a test legérzékenyebb részén
adogatva.

A doktor úr bement a Laci papájához. Hossz-
szasan értekezett vele. Visszajöttek mindketten
a beteg szobájába. A papa a háta mögött valami
rejtelmes eszközt tartott, hogy a kurát a papa
Lacival háborítatlanul lefolytassa, a doktor ma-
ga is gyorsan távozott.

Borítsunk fátyolt a kura lefolyására . . .

Az bizonyos, hogy a recept használt a beteg-
nek, mert amikor a mama bejött a szobába, már
az áyon kívül találta szeretett fiát, akinek semmi
baja nem volt azonkívül, hogy a szeme vörös volt
(ugy látszik, a sírástól) és megtapogatta testének
egy bizonyos részét.

Egy álló hétig mosták, dörzsölték a kolozs-
vári szappangyár különleges termékeivel a Laci
arcát, amíg a teknősbéka és a derekszögű mintá-
háromszög nyomai teljesen eltűntek róla. Azt

beszélik, hogy a homokos-kátrány-szappan hasz-
nált legjobban, mert az a bőrt is lehörzsolja az
arcról és új bőr keletkezik helyette.

Csak egy jó hét múlva látta viszont „Fehér
sas” szenvedő delewár testvérét, a „Nagy bö-
lényt”. A viszontlátás bővelkedett érzékeny, sőt
drámai jelenetekben, amikor a két hős megölelte
egymást. „Fehér sas” részvétől remegő hangon
üdvözölte bajtársát :

(Folyt. köv.)

SZÉKELY KÖZMONDASOK.

Állj meg előbb s azután fuss!

*

Mondá Sári. (Nem szükséges elmondani, mert amugy
is mindenki tudja.)

*

Olyan ember vagy, mint magad.

*

Ne taníts mindenkit, mert úgy jársz, mint a kappan,
mikor a récét uszni tanította.

Hát az hogy járt?

Nem járt, mert vitte a víz.

A félrebillent egyensúly

vagy
a rosszul sikerült vadászat

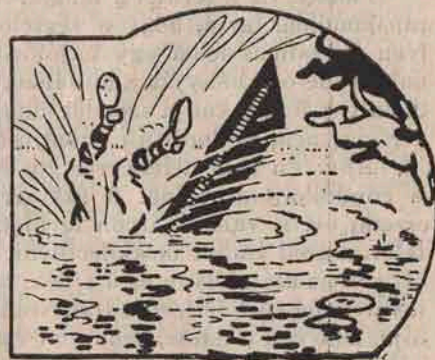
Történet 3 képből

Pukkanes bácsi, híres vadász
Két kutyájának magyaráz :
„Ha a vadlud vízbe pottyán,
Ugorjatok érte nyomban !”

S im, vad kerül puskavégre,
A két dakszli les az égre
Vad hullását alig várja,
Reszket bele farkincája.

A vadlud a vizet érte,
A két kutya ugrik érte,
Ám a kutyák hős gazdája,
— Elsüljed az alvilágba.

— V. I. —

Tamás érdeklődik

(Beszélgetés az ázsiai sivatagokról.)

Apa: Ha utazási könyvet látok a kezében, mindig attól félek, hogy egyszer nagyon erős vágyakozás ébred a lelkedben a nagy világ ismeretlen vidékei iránt. Amint olvasgatsz a távol fekvő országokról, a lelked megtelik vágyakozással és látom rajtad, hogy erős sóvárgás huz az ismeretlen felé. Bennem is megvolt ez a vágyakozás, de megelégedtem azzal, hogy mások viszontagságait olvasgattam. Talán olyankor én is kívánczoltam az őserdőkbe, ismeretlen nagy városok, vagy rombadólt paloták megtekintésére, de mindig irtóztam a sivatagoktól, vagy a sarkvidékektől.

Tamás: Ugy látom, attól félsz, hogy elmegegyek a nagyvilágba, ha megnövök. Nagyon féltesz a veszedelemtől, pedig én úgy elkészülnek az utra, hogy keresztül vergődnek mindenben. Én a sivatagtól sem félek, pedig már beszéltem nekem a karavánok szenvedéseiről. Ma már neki lehetne vagyi a Szaharának is, az ember nem is szorulna tevére, automobil, repülőgép helyettesítené a régi világ közlekedési eszközeit. De ha világgá mennék, mégsem a Szaharával kezdeném, más világrészbe mennék, ahol nincs egyhangú sivatag.

Apa: Sivatagot mindennütt találhatnál. Ázsia belsejében nem kevésbé veszélyes sivatagok vannak. De én nem a sivatagot tartom legborzasztóbbnak, hanem azt a területet, ahol van víz, mégis szomjan pusztulhat el az ember.

Tamás: Ez a terület a tenger. Magam is gyakran gondolok arra, hogy a végtelen tengeren milyen borzalmas lehet egy hajótöröttnék. Kis csónakját ide-oda hánnyák a hullámok; víz és víz mindenütt és ő nem tudja szomját eloltani, mert a tenger vize nem csillapítja a szomjúságot.

Apa: Én nem a tengerre gondoltam, bár arra is gondolhattam volna. A szárazföldön járt az eszem: ott is vannak ilyen területek. Ha Perzsia felől akarod Indiát megközelíteni, különös terület állja el az utat. Olyan ez a vidék, mintha egy nagy lavat fenekével felfordították volna. Felül van az alja, lent van a teteje, azaz fent van az iszapos fenék, alul van a víz. Ez a *kevír*.

Tamás: Nem értem én ezt. Az iszap nehezebb mint a víz, le kell annak sülyedni a fenekére.

Apa: Tő lehetett ott valaha, fiam, rendes tó. A környékbeli hegyekről hordta a zápor évezredek óta a szétmorzsolts törmeléket a tóba. Feltöltöt-

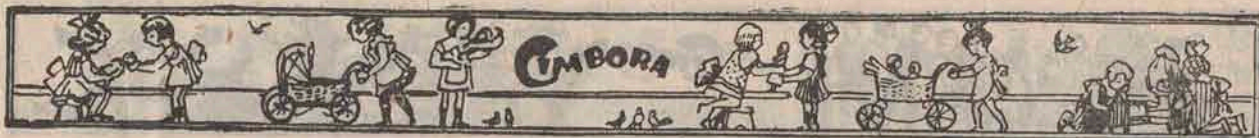
te. A nap melege a vizet párologtatta el. A forró napon a hegyekről lehordott törmelék megkeményedett, összeállott. Jöttek azonban záporok később is, a víz átszivárgott a felső rétegen és alulra került. Száraz időben mégis úgy járnak-kelnek az emberek a kevíren, mintha igazi szárazföld volna. Csak ha leszurjuk a botot, bugyog fel az alatt meghuzódó víz. Nedves, zivataros időben megváltozik a helyzet. Fent is meggyülemlik a víz, átáztatja a vákony kérget, szinte gyurni lehet. Ha lép az ember, besüpped alatta a talaj, víz bugyog fel léptei nyomán. Ha kihuzza nagy fáradsággal a lábát, már a másik süpped be. Gyilkos talaj ez megfogja áldozatát és huzza a mélybe. Hát ha még egy megterhelt tevé lépked előre, egy-kettőre megvan fogva. Mennél jobban érdeklődik, annál jobban huzza valami lefelé, míg végre kimerülve megadja magát sorsának.

Tamás: Itt legalább nem kell szomjazni az embernek. Víz van bőven.

Apa: Elfelejtettem megmondani, hogy a víz undorítóan sáros. De ez még a kisebbik baj volna. A szomjúság harmadik-negyedik napján megissza az ember a legpiszkosabb vizet is. A kevír vize azonban nem oltja a szomjúságot, mert irgalmatlanul sós is. Már most szeretném tudni, nekivágnál-e egy több napig tartó utnak a kevíren át.

Tamás: Száraz időt választanék, amikor jó kemény a vizet burkoló talaj. Vinnék magammal bőven vizet. Járnak ott keresztül valószínűleg sokan.

Apa: Igazad van, járnak a kevíren át. Én azonban nem vállalkoznám rá, mert ha utazásom második-harmadik napjában megeredne az eső, esetleg ott maradnék a kevír közepén. Meglátuád akkor, milyen unalmasan telnének a napok. Lehet, különben, hogy nem unatkoznál, hanem végigreszketnéd a napot és lesnéd, mi tart tovább: az emiavaló-e, vagy a nedves idő. A karaván ilyenkor a legkétségbeesettebb helyzetbe kerül. Ha nincs messze a parttól, megkísérli a menekülést. Leszereli a tevéket, az értékes rakományt halomba hordja és otthagyja kincseit, mint árvizkor a menekülő megkísérli, hogy üres tevével partra vergődheszen. Gyakran rettenetes fáradság után sikerül is. Ez a menekülés a tevék erejétől, a záporos nagyságától és az emberek kitartásától függ. Vannak

a kevirben keményebb, sós területek. Ilyen helyeken be lehet várni az eső elmúltát. De az a baj, hogy eső után még néhány meleg napra van szükség, hogy a felső kéreg megkeményedjék.

Tamás: Nincsenek ezen az átkozott területen olyan helyek, amelyek kiállanak belőle, mint a szigetek?

Apa: Te kis ligetekre gondolsz, ahol szépen megpihen az ember, kialussza magát, megtisztítja ruháját és cipőjét, aztán újra nekivág az utnak. Ilyen helyek vannak a Szaharában, de itt nincsenek. Mennél gyorsabban át kell vergődni a kevirben, mielőtt esőt kapna az ember. Ezt az utat nem ajánlom neked, már csak azért sem, mert veszedelem idején nem tudnád elhagyni a tevéket. Nehéz is ilyesmit megtenni, mégha az életösztön parancsolja is.

Tamás: A nagy utazók mind keményszivű emberek.

Apa: Ezt nem mondhatom, de nem indulnak meg olyan könnyen, mint te. Sajnálják ők is az állataikat, de veszedelem idején feláldozzák őket. Így tett Sven Hedin is, a híres utazó. Azért jutott az ő neve az eszembe, mert többször is keresztül ment a kevirben.

Tamás: A pocsolyába fulladtak a tevéi?

Apa: Nem; a kevirben szerencsésen átvergődött, bár esőt is kapott utközben. Egy ázsiai homok-sivatag pusztította el állatait. Ez a homok-sivatag is olyan, mint a tenger. Ha megindul a szél, a könnyű homok valóságban hullámszik. A szél játszik a homokdombokkal; szétbontja őket és újra máshol összerakja. Vihar után más képe van a sivatagnak. Vihar közben persze, ezt nem lehet látni; az ember szeme-szája, tüdeje megtelik homokkal, szinte vakon, süketen támoanyag előre. Víz és növény sehol, mindennütt a halál leselkedik. Utána lopózik a karavánnak, meg-megragadja áldozatát, elereszti, játszik vele, míg végre leteríti. Mintha a sivatag telve volna láthatatlan szellemekkel, akik haragszanak az élőkre, mert háborgatják nyugalmaikat.

Sven Hedin kevés vizet vitt magával. Ez a kevés víz is olyan meleg volt, mint a jó meleg fürdő. Amikor fogytán volt, az állatok már nem kaptak belőle. A tevék napokig mentek előre, de az emberek kezdtek gyöngülni, mert a legkisebb adagokra szorították a víz fogyasztását. Az egyik ember megitta lopva. Talán csodálkozol rajta. Bizony, különös az, hogy valakinek éjszaka hasoncsuszva kell másznia, hogy vizet lophasson. Értékesebb itt

a víz az aranynál. A száj kiszárad már az első nap, másnap már a torokban is jelentkezik fájdalom, harmadik nap már nem tudnak nyelni az emberek. Még ha hüvös lett volna! De képzelj el a porral telt levegőt és az irtózatosságot. Hogy a nappal kinjait jobban elviseljék, gödröt ástak és Sven Hedin szórta meztelen testére a gödörben levő hidegebb homokot. Az emberek ilyenkor már nem beszámíthatók. Testük szinte kiszárad, bár győitri őket, de azért mennek előre. Ilyenkor nem tudnék haragudni arra, aki elindul, hogy vizet lojjon.

Tamás: Nem próbáltak kutat ásni?

Apa: El voltak gyengülve, de azért megpróbálták. Ez volt a legmeghatóbb. Az elcsigázott állatok a gödör köré gyülekeztek, érezték, tudták, hogy az életükről van szó. Látod-e magad előtt a tevéket, a karaván kutyáit, amint a gödör felé hajolnak és várják, hogy az emberek segítsenek rajtuk. Egy darabig, úgy látszik, hogy nem reménytelen a helyzet. A száraz homok alatt nedvesebb homok következett. Már-már azt hitték, hogy előbukkan a minden kíncsnél értékesebb víz, mikor az eső alatt ismét száraz homok bukkant elő. Vége volt a reménynek.

Most következik az utnak az a része, amelyet nem bírál volna ki. Elbukott az egyik teve és nem lehetett talpra állítani. Az emberek és a többi tevék még mentek előre, de vissza-visszanéztek, mert az elhagyott tevék sorsában a maguk sorsának a képét látták. Majd egymásután maradtak el az emberek, míg végre Sven Hedin egyedül jutott ki a sivatagból egy nagy folyó partjára. A folyó körül terebélyes fák állottak. Képzelted, hogy örült volna, ha creje van örülni. De a sors mintha itt is bosszantani akarta volna. A folyó medre a száraz évszakban teljesen ki volt száradva. Szerencsére, egy kis tó volt a közelben; itt aztán kiszáradt testét megtölthette vízzel. Ivás közben egy tigris dugta ki a fejét a bokrok közül, de mintha ő sem akarta volna háborgatni a vizet olyan régen nélkülöző embert, morogva vonult vissza.

Tamás: Senki sem menekült meg Sven Hedin társai közül?

Apa: Két ember még kivergődött a sivatagból, de a többiek és az állatok elpusztultak. Amikor Sven Hedin a sivatagban egyik társával megindult és elhagyta a már járti nem tudó karavánt, a kutyája habozott vele menjen-e, vagy a karavánnal maradjon. Hátramaradt. Valószínűleg azt hitte, hogy csak kisebb kirándulásról van szó, vagy már nem tudott a gyengeségtől járni. Úgy-e, nem

jól érezned magadat, ha te volnál a kutya gazdája? Valószínűleg fütytyenténél neki.

Tamás: Vinném én magammal a tevéket is; nem tudnám elnagyolni a sivatagban.

Apa: Úgy-e, mondtam, hogy rossz utazó lenne belőled. Még vagyok győződve, hogy addig vizet is adnái az állatoknak, amíg neked jut. Így aztán megérdemled a jó ember nevét, de kevés nagy felfedezés tűződnek a nevedhez.

(Budapest.)

Isten veteményes kertje

Irta: Csatkai József.

Távol Afrikában, abban az országban, ahol a pogány nép két istent imád, a Napot és a Tengeret, megjelent egy hittérítő. A sok pogány apraja és nagyja tisztelettel és csodálattal hallgatta az igaz hit tanait. Annyira figyeltek, hogy még a szájuk is tátva maradt. A hittérítő pedig beszélt a felebaráti szeretetről, a paradicsom örömeiről, meg arról, hogy a föld az Isten veteményes kertje s az emberpalánták egymásnak testvérei, szavainak az értelmét első hallásra egyik hallgatója sem fogta fel. Volt azonban a pogányok közt egy fiú: Ihász Kulimász, akinek a figyelmét nagyon megragadta e három szó: Isten veteményes kertje. Alighogy lefeküdt este, különös álom lepte meg. Egy tiszta tó partján sétált s a víz tükrében megdöbbenve látta, hogy a nyakán fej helyett káposztafejet visel. Sietett hát Hottant Ottília nénihez, de annak megkarórépa éktelenkedett a feje helyén. Kanni Bálint bácsi pedig uritököt hordott a nyakán és éppen köszörülte rozsdás kardját, hogy a hernyók elmeni hadjáratba induljon.

— Jó, hogy jössz, Kulimász! Tudd meg, hogy a hernyók hadat üzentek a veteményes kertnek s a szövetségeseik, a csigák, már sok salátát elpusztítottak. Ők maguk előbb a gyümölcsössel akarnak végezni, aztán következniük mi. De hát elejét vesszük a dolognak. Gyerünk!

Azzal aztán gurulva hömpölyögtek a csata-térre, ahol a hernyók széles sorokban masiroztak a gyümölcsfák irányába. Az almafa levelei idegesen zizegtek és hiába biztatta őket a szellő fuvallata: — Ne hagyjátok magatokat! — a hernyók magukra göngyölítették a leveleket, mint a palástot és ez a levélpáncél védte őket a diók kártételeitől.

— Ugráljunk fel, — kiáltotta a tök — nyomjuk őket össze a levéllel együtt!

— Ne henecegj, — felelt a dinnye — nem vagy te a vezér!

— Hát ki a vezér?

— Ne civakodjatok, a hernyók vezér nélkül is fegyelmezetten dolgoznak, vegyetek példát róluk!

De ekkor már nem használt a szép szó, összekapott a két rivális: a tök meg a dinnye, püfölték egymást, a közeliogyoróbokor is rájuk suhintott vesszőjével, beborult az ég, megeredt az eső, a burgonyák ijedtükben a föld alá bujtak.

A két párbajozó hevesen összecsapott, hogy még a fejük is összeütközött.

— Tökkelütött! — kiáltotta az egyik. De erre Kulimász felébredt és sajtó fejéhez kapott. Álmára gondolva ekkép dörmögött. — Mi is van az én nyakamon: dinnye vagy tök?

(Szombathely.)

1927. szeptember 1.

Ezen a napon zárjuk le a „Cimbora” sorsjátékát, tehát legfőbb ideje, hogy ha még részt akartok venni a sorsolásban, sürgősen jelentsetek be nálunk az általatok szerzett előfizetést. A sok pompás díj már mind elő van készítve és kiváncsian várja, hogy ki lesz az a szerencsés nyertő, akinek majd birtokába jut.

Ne késlekedjétek tehát sokáig, mert a sorsjátékot szeptember 1-én okvetlenül lezárjuk! Mai számunkhoz mindenkinek mellékelünk egy belépési nyilatkozatot, irassátok alá az új előfizetvével, gondoskodjatok róla, hogy egy negyedévi díjat, 100 leit beküldjé: küldjétek be hozzánk a nyilatkozatot s mi a pénz vétele után azonnal küldjük a sorsjegyet.

Ezzel aztán ti is bekerültök a sorsolásba és lehet, hogy egy szép ajándék vagy egy pompás könyv formájában rátok mosolyog a szerencse! Várjuk tehát a bejelentéseket!

A CIMBORA kiadóivatala.

Bimbi torkoskodik

Írta: Benedek Elek.

Szuszi urat, a kitünő szerezesen kuktát elküldték a jó forró levestel a mezőre. Megmondta a gazdája, hogy ne ácsorogjon utközben, mert várják a napszámosok az ebédet. No, hiszen beszélhetett Szuszinak! Persze, hogy megállt utközben, amikor a szomszédék

Bimbi a falu legokosabb elefántja, egy kerítés mögül érdeklődve nézte őket. Érdeklődése nem éppen Szuszi ur és Muszi kisasszony beszélgetésének, inkább a forró levesnek szólt amelynek illata kellemesen csiklandozta az ormányát.

szobalányával, Muszi kisasszonnyal találkozott! Muszi kisasszony kíváncsi volt Szuszi ur szakácsművészetére.

— Megkóstolnám a levest, ha megengedi, kedves Szuszi ur. Vajjon nem sózták-e el túlságosan?

— Kérem, csak tessék, — mondta udvariasan Szuszi ur.

Szuszi ur udvarias kínálása csak Muszi kisasszonnyak szólt ugyan, de Bimbi is magára vette. Mint mondtam, a falu legokosabb elefántja volt és nem mondott le egy kis levestől csak azért, mert véletlenül nem őt kínálták meg vele. Ugyanakkor, mikor Szuszi kisasszony a szerezesen illendőség szabályai szerint a tenyerével mert a levestől, ő az ormányával nyúlt az általvető másik feléről lefőgő kondérba.

Szuszi urnak feltűnt, hogy Muszi kisasszony valamivel hangosabban szüresöl, mint rendszeren, de udvarias ember volt és nem szólt emiatt. Különben az is lehet, hogy szerezesen illendőség szerint minél hangosabban szüresöli az ember a levest, annál szebb.

— A leves kitünő, — mondta Muszi kisasszony, — ámbar sósabb lehetne egy kicsit. De azért gratulá . . .

Tovább nem folytathatta, mert a torkos Bimbi, a falu legokosabb elefántja, aki nem beszélt evés közben, az utolsó cseppig felszip-pantotta a másik kondérból a levest. Az üres kondért persze lehuzta a másik, az általvető

megbillent, s amit Muszi kisasszony meghagyott, egyenesen az ölébe fordult.

— Jajj, jajj, összeégetett, fönkretette a ruhámat! Maga ügyetlen! — sikoltzott Muszi kisasszony.

— Mi lesz a napszámosokkal! Mit szól majd a gazdám? — jajgatott Szuszi úr, az udvarias kukta.

Csak Bimbi kacagott a kerítés mögött. Amint mondtam, ő volt a legokosabb elefánt a faluban.

E—6.

Licsman, az öreg péklegény

Írta: K. Bendre Róza.

Pompás emberfigura járja be hetenként a hegyközi falvakat. Hátán hatalmas pékko-sár, tele kiflivel, zsemlével. Kezében a pék-síp, amely hangszerré vidámodik az öreg péklegény kezében, világgá sipolva a régi dallamot: „Száz liba egy sorban“.

— Jön Licsman! — jelzik a gyerekek s megindul a pénzkérés.

— Anyám, egy kis zsemlekalácsra valót kérek, ugysem hozott nekem hétfőn Váradról semmit.

Dörcögve, morcogva innen is, onnan is előbosszankodik két-három leu, amellyel rohannak a gyerekek, zsemlekalácsot szerezni.

— Friss-e a zsemle és ropogós-e a kifli?

— Friss, bizony, friss! Már hogyne volna

az! És hogy ropog-e a kifli? Meghiszem, hogy ropog!

A borotváltképű kis tömzsi emberke mindig tréfás kedvében van s akármit tesz vagy mond, egészen jól illik neki.

— Rossz világ van, kérem, — szól felém elkemolyodva, miközben jót szippant a tenyerében tartott dohányporból.

— Ni, öreg, hát maga tubákol?

— Megszoktam. Valamikor divat volt. Az urak és urhölgyek is tubákolnak. Most aztán nem tudom abba hagyni. Pedig, tessék elhinni, nem érdemes ma még tubákolni sem. Hol van a drága jó boszniai burnót? — sóhajt lemondóan.

Egy doboz dohánytörmelékkel ajándékozom meg az öreget, mire elfeledi a boszniai burnót felséges aromáját. Ismét csupa mosolygó jókedv lesz.

— Bezzeg, amikor bejártam a szentföldet gyalog, — melegszik neki a szónak — akkor az én lábaim is jobban bírták a hegyközi utakat. Akkor is csak olyan szegény ördög voltam, mint most. Gondoltam, járok a világban, hadd lássak egyetmást, amire öregségemben visszagondolhassak.

— Kellett ahhoz egy kis költség is.

— Kellett, kellett. Ha nem volt, fechtoltam (kéregettem), mégis bejártam a helyeket, ahová kíváncsítottam. Ha nem mer az ember semminek neki vágni, bizony mindenünnen lemarad. — Tetszik-e tudni a keleti koldusnótát?

— Nem.

Az öreg nekimelegszik a nótamondásnak is, én meg hamarosan lejegyzem azt egy papírdarabra:

Ha szegény vagy, kényes légy.

Fűnek, fának adós légy.

Húzd el, vond el, amit tudsz.

Tedd bolonddá, akit tudsz.

— Hehe! Huncut a világ s rajta az ember! — nevet az öreg péklegény egy szippantás tubákkal téve pontot beszédére. Felkapja a pék kosarat. Már szól a síp.

— „Szá-á-áz li-i-iba“... Meztlábás parasztyerekek futnak elő a kapuajtókon. Az ut porában verebek ugrálnak.

A sípszó lassan belehalkul a növekvő távolságba.

(Hegyközajlak, 1927.)

Arató-ünnep

— Mühlbeck Károly rajzával. —

Isten áldását learatták. Az utolsó kévét be-kötötték. Az utolsó keresztet felrakták. Vége az aratásnak. De még nem indulnak haza az aratók. Megvárják, amíg a leányok megkötik a koszorút. Búzakalászból s mezei virágokból kötik. Jaj, de szép koszorú! Ez a legszebb koszorú a világon. Isten áldásából van fonva.

Valamelyik leánynak, rendszerint a legszebbiknek, fejére teszik a koszorút. Klindul a koszorús leány. Utána mind az aratók. Hangos ujjongással vonulnak be a faluba. Minden kapuban leskelődik valaki. Várják a koszorús leányt.

den tányér mellett. Minden aratónak jut egy. De a vacsora is más, mint máskor. Van ott mindenféle jó. Étél, ital elegendő. A gazda ül az asztalfőn. Ráköszönt az aratókra. Az arató gazda viszik közzé a gazdára.

Honnét, honnét nem, ki tudná?? — itt teremnek a cigányok. Sikolt a klarinét, sir a hegedű, bug a brügő. Uccu! Felpattannak az asztal mellől a fiatalok. Táncolnak világos virradtig. Pedig milyen fáradtak voltak naplementekor! Most már egy sem fáradt. Egy legény elkiáltja magát:

A leskelődők vízes edény. Leöntik vele a koszorús leányt, ha idejében föltre nem ugrik. De hiába, talpig vízesen ér a gazda udvarába.

A gazda már ott áll a ház tornáca előtt. Leveszi a kalapját. Megilletődve hallgatja az arató gazda egyszerű szavát. Mondja az arató gazda: Isten megáldotta a két kezünk munkáját. Áldja meg Isten máskor is, hogy jusson nekünk is, szegény munkásembereknek.

A gazda megköszöni a szép szavakat. A leány átnyújtja a koszorút. Ő is mond egy-két szót. Halkan, szemérmesen mondja. Alig hallják. De Isten ezt is hallja.

Megterítve az asztal. Puha, fehér kalács min-

Huzzad, cigány, disznót adok!
Nem tudja fel az udvarod.

A cigány jobban szeretné, ha feltorná az udvarát a disznó. De azért csak huzzad, huzzad. Ha nem is kap disznót, kap jó vacsorát. Még pénz is nyom a markába a jókedvű gazda. Szegény cigányoknak ez az aratása.

E—ó.

Elek nagyapó minden munkáját megveheted a kiadóhivatalnál.

Benedek Elek: Hires erdélyi magyarok.

Elek nagyapó: Gyermekszínház. Gyermekszindarabok gyűjteménye.

Mese két gyermekcsapatról

Meséli: Izsák János.

Van egy nagy, nagy, hosszú folyó, melynek néha tiszta a vize, de gyakrabban zavaros. Attól lugg, hogy milyen az idő: szép, napsütéses, kék egü, vagy pedig felhős, zivatarokkal, mennydörgésekkel háborús. Ez a sokvizü, nagy folyó oly igen hosszú, hogy se vége, se hossza, legalább is ember még nem látta sem a forrást, ahonnan felbugyog, sem a végét, a tengert, ahova beletorkollik és épen ezért a mérhetetlen hatalmáért elnevezték Nagyvilág folyónak.

A Nagyvilág folyó egyik partjának egyik helyén, épen ott, ahol virágos rét van, játszott naponta egy gyerek-csapat. Gondoltam, játszi kedvvel hengergöztek a puha fűben, tépték a virágot, vagy pedig katonásdit, háborúsdit játszottak. Csak fiuk voltak ebben a csapatban.

Evvel a virágos réttel szemben, a folyó másik partján, épen ott, ahol az erdő fái most hajtották ki leveleiket, kergetősdit, s buvócskát játszott bekötött szemmel egy másik gyerek-had, itt azonban csak leányok voltak.

Am mi történt? Egy szép, napos délután valami megzavarta őket kedvtelésükben. Eszrevette egymást a két játékos sereg. Is azontul nem kellett nekik a játék, mind csak azon törték a fejüket, mit kellene csinálni, hogy átkeljenek a folyón. Milyen jó lenne új játékot tanulni, új csengő dalokat, amiket nem ismer az egyik. Bizonygyal így együtt jobban is menne a játék. A fiuk bizony ügyetlenek voltak ahhoz, hogy katonasipkát csináljanak maguknak, a lányok pedig nehezen tudtak sipot faragni, ha a szaladgálástól fáradtan pihenni akartak. És ha többen vannak együtt, akkor az új játék tervezése is könnyebb lesz. hiszen, ugy unták már a régit.

Először a fiuk találtak ki valamit. Mind egyik vitt otthonról egy jókora darab spárgat, hogy azt majd össze sodorják, hosszú kötelet csinálnak belőle, átdobják, a végét a tulsó oldalra, aztán majd sorra átkelnek rajta. jól belefogózkodva, mert uszni bizony nem tudott egyik sem. De, jaj, hiába kötözgették, a kötél csak nem akart olyan hosszú lenni, hogy átérjen a másik végére, pedig már mindent

odaadtak, amennyi csak volt. Igen, ha a lányok is segítettek volna! Ha ők is fonták volna a tulsó parton! De a lányok csak ültek és várták, mi lesz! Csak amikor látták, hogy fiu-testvéreik nem boldogulnak, akkor fogtak munkához. Egyik közülük azt tanácsolta, hogy köveket dobáljanak a vízbe, amíg olyan magasra gyűlnek, hogy szárazon léphetnek rajta. Szegény kicsi leányok, mindennap nehéz követ hordtak játék helyett, már bele is fáradtak a meddő munkába. A fiuk pedig a tulsó parton, mint ők is azelőtt, csak várták vajjon mikor, mi lesz a vége!

Nap-nap után mult el, már nem is voltak olyan nagyon kicsik, a játék nem izlett, már rég le is mondtak arról, hogy megegyszer igazán, gyermekmódra, gondtalanul játszhasanak.

Egyszer csak felesillogott a szemük! Szinte egyszerre vették észre, hogy messze, egy irányban a folyó folyásával zöldel egy hívogató szép sziget. És mintha össze beszéltek volna, (pedig akkor még nem érthették egymást) mindegyik haza ment, leány és fiu egyaránt. Azon az éjszakán mindegyik álmodott, igazi boldog álmot. És másnap már kora hajnalban összetalálkoztak, kinek kezében deszka, kinek kezében szeg, kalapács. És hosszú munka után, itt is, ott is készen állott a nagy csónak és az evezők is mind, amivel kormányozni lehetett. Előbb a fiuk indultak utuak, a leányoknak nehezebben ment eleinte a munka és kikötötték a hívogató, zöld szigeten és megpihenve, türelmesen várták, amíg megérkezett a másik csapat.

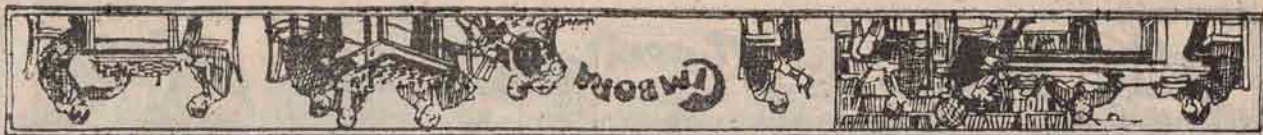
És aztán tanultak, terveztek és találtak új játékot, új dalt, a régit elfelejtették, Nagyvilág folyó szigetén.

(Kölcsvár.)

Benedek Elek: Robinson Crusoe, ára 110 lei.

Bármilyen magyar meséskönyvet, ifjusági munkát megkaphatsz a kiadóhivatalban!

A postaköltség: könyvenként 5 lei, utánvételes küldéssel darabonként 15 lei. A könyvosztály kívánatra bármilyen magyar nyelvü ifjusági könyvet bolti áron szállít.

Kapálják a kukoricát

— Mühlbeck Károly rajzaival. —

— Ica, rica, kukorica. Mit csináltak, kis Kalleza?
— Kukoricát kapálunk. Kapálunk és gyomlálunk.
Allnak sorban a kapások, kukoricát kapálják. Kuko-
rica tövéről a gyomot kivagdadják. Mért vagdadják ki a
gyomot? Ki mondja meg azt nékem? — Hogy a rica,

kukorica szép magasra nőhessen.

Ica, rica, kukorica, egyebet is kapálnak. Paszulyt,
répát, tököt, mákot, burgonyát is kapálnak. Ha gondó-
san nem kapálják, akkor bizony elvadul. Így jár ám a
gyermek is, ha szorgalmasan nem tanul.

—E—6

A Cimbora könyvvására

Napról-napra érkeznek hozzánk és Elek nagyapóhoz is levelek, melyekben a Cimbora kis előfizetői arra kérnek bennünket, hogy szerezzük be részükre ezt vagy azt az ifjusági könyvet vagy ha beszerezni nem tudjuk, írjuk meg, hol kapható és mi az ára.

Ez adta az ötletet nekünk, hogy — mint azt már régebben is tettük, — ismét megnyissuk számotokra a „Cimbora könyvvására” rovatot és rendszeresen tájékoztassunk benneteket arról, hogy a magyar ifjusági irodalom kitűnő termékei közül melyek azok, amelyeket a kiadóhivatal útján megszerezhetek.

Amikor hat évvel ezelőtt a Cimbort megindítottuk, a magyar anyanyelvű ifjuság szellemi irányítását tüztük ki célunkul és az a szeretet, amelyet irántunk ez alatt a hat év alatt tanusítottatok, arra indít bennünket, hogy ne csak egy jól szerkesztett hetilapot adjunk a kezetekbe, hanem eljuttassuk hozzátok az ifjusági írók minden magyar nyelven megjelent munkáját is.

Fenti cím alatt tehát rendszeresen közölni fogjuk, milyen új könyvek érkeztek be hozzánk, ki a könyv szerzője, mi a címe és mi a könyv ára. Sok-sok munkát és fáradságot veszünk ez-

zel magunkra, de örömmel tesszük, mert így módunkban lesz benneteket legjobb barátotokká: a könyvvel is megismertetni. Örömmel hozzuk elébetek a legigazibb jó pajtást, szeressétek, becsüljétek és fogadjátok szívesen.

Jelenleg a következő könyvek vannak rakárunkon:

- Benedek Elek: Magyarok története Lei 30.
- Benedek Elek: Regék és mondák Lei 20.
- Strom Tivadar: Bábjátékos Pali Lei 20.
- Benedek Elek: Gyermekszínház Lei 35.
- Magyar elbeszélők: Nyolc elbeszélés Lei 20.
- Gárdonyi Géza: Nevető könyv Lei 75.
- Swift: Gulliver utazásai Lei 75.
- Grimm: Mesék Lei 75.
- Benedek Elek: Pajkos Peti huncutkodásai Lei 75.
- Benedek Elek: Pajkos Peti újabb huncutkodásai Lei 75.
- Benedek Elek: Öcsike könyve Lei 60.

Fenti könyveket a pénz és darabonként 5 lei portókötség ellenében szállítjuk. Kivánatra utánvétellel is, azonban ez esetben a portókötség darabonként 15, lei.

A CIMBORA kiadóhivatala.

Imádság

Kezem imára kulesolom
 És Tehozzád foházkodom,
 Én jó Istenem!
 Oh, hallgasd meg az imámat,
 Édes apámat s anyámat
 Tartsd meg énnekem!
 Amen.

HADARÓ MÖNDÖKA.

Tul a tón,
 A tón tul,
 Tóth Jakab
 Pap komám
 Kapujába
 Egy nagy tarka
 Farkatlan
 Kan kappan
 Azt kukorékolja:
 Jobb két tyuknyak egy ludnyaknál.

A KIADÓBÁCSI POSTÁJA.

A beszámoló-pályázat nyerteseihez és a rejtvénymegfejtőkhöz! Már a legutóbbi számban is közöltem veletek, hogy a kiadóhivatal ezentúl csak azoknak küldi meg a nyert könyvet, akik az előfizetési díjaikkal legalább a folyó évfolyamra rendbe vannak, tehát a jelen esetben azt legalább 1927. okt. 1-ig befizették. Bár a legutolsó számban közölt könyvnyertesek között igen sokan vannak, akik díjaikkal még hátralékosok — ezuttal utoljára, mégis elküldöttük nekik a könyveket, reméljük azonban, hogy most már fizetési kötelességüknek mindnyájan eleget tesznek. E célból a könyvekhez postentalványt mellékelünk. A jövőre nézve azonban meg kell jegyeznetek magatoknak, hogy olyan előfizetőnek, aki előfizetési díjával hátralékban van, semmi esetre sem küldjük meg a jutalomkönyvet és így mindnyájatoknak érdeke, hogy az előfizetése mindenkor rendben legyen, mert nem lehet tudni, kinek a neve kerül ki Tökmag öfelisége kalapjából.

Balog Erzsébet, Dés. A lapot kívánsága szerint küldjük, de kérjük, írja meg egy levelezőlapon régi lakóhelyét, hogy a lap oda küldését beszüntethessük.

Fischer Andor, Odorheiu. Az egyik lap küldését beszüntettük. Köszönjük a figyelmét.

Elek nagyapó üzeni.

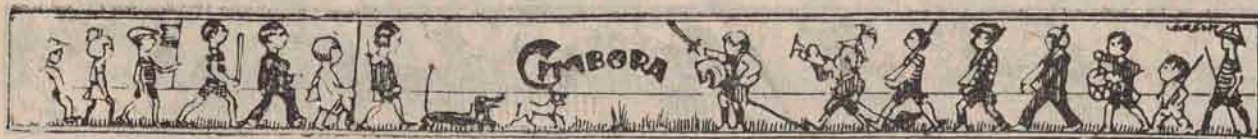
A levél írás igen fontos szabályai, melyik évben melyik hónap hányadik napján kelt a levél.

— Szente Béla, Marosvásárhely. Van tudomásom arról, hogy nagy öröm ért titeket a vásárhelyi református diákokat, mert a tornaversenyen ti nyertétek el Bethlen Gábor zászlaját. Hát erre bizony méltán lehettek büszkék. — **Kacsó Gacsika, Feruska és Tusika, Nyárádselye.** Mind a hárman betegek voltatok, egyideig azért nem írtatok. Hála Istennek, hogy már jobban vagytok. S volt nagy örömetek is, mert a drága jó püspök bácsi meglátogatót titeket s szeretnétek volna, ha soha el sem megy tőletek. Kétszer nyertétek könyvet, az egyiket meg is kaptátok, a másikat még nem. Írtam a kiadóháznak, hogy küldje el a másikat is, azt azonban hiába írtam neki, hogy ne küldje az „Honkáról” szólót, amely már megvan nektek, mert tudnom kellene a könyvnek pontos címét. — **Máthé Boreca, Marosvásárhely.** Közzöl velem pontos címedet, az utca és házszámot, hogy elküldhessem a kívánt autogrammot. Örvendek, hogy nagyon retszik neked a regény, s hogy anyukád is olvassa. Tudomásom az, akádnak meleg üdvözlőmet. — **Vámos Irénke, Gyergyószentmiklós.** A vizsga előtt szörnyen drukoltál, a vizsgán azonban nem féltél. Elhatároztad, hogy minden tantárgy után egy jó nagyot sóhajtasz, amikor túl leszel rajta, de bizony a vizsga közben erről megfeledkeztél, aztán vizsga után sóhajtoáltál, mégpedig lízenegyszer egyfolytában, mert ennyi tantárgyból vizsgáztál. Fivőreid váróm a bizonyítványodat s várom további leveleidet is, mert igazán nagy élvezettel olvastam a leveleidet. Valóságos levélró tehetség vagy. — **Horváth Sárika, Vulkán.** Lehetőleg mindig természet után rajzolj, másolni pedig csak igazán művészi képeket érdemes. A bejelentett mesét várom. Azt igen jól tetted, hogy Laci öcsédet rákapattad a levélíráásra. Majd meglátod, hogy meg fogja kedvelni a levélírást. — **Spiegel Margit, Lugos.** Igen kedves leveledre külön válaszoltam, de arra a részére, ahol Szilvássy Károly iránt érdeklődöl, itt is válaszolok, mivelhogy ez közérdekű. — **Szilvássy Károly,** akinek a Cumborában megjelent „szép” levele méltán keltett feltűnést, tudomásom szerint gazda fia. Hogy mekkora földön gazdálkodnak, nem tudom. Valószínű, hogy ennek a jövedelméből nem telik a tovább tanulásra. Bizony, kár. De viszont, falun különös nagy szükség van tanult emberre, s amint látható, Szilvássy Károly iskola nélkül is, szorgalma és tehetsége által, művelt emberré válik s mint ilyen még nagy szolgálatot tehet gazdatársainak. — **Horváth Sárika, Vulkán.** Nagy gyönyörűséggel olvastam legújabb leveledet, amelyben leírod a kirándulásodat. Megzavarta ugyan a kirándulást az eső, de hát rendszerint az eső együtt jár a kirándulással, s csak vihar ne zavarja meg, még késő vénségünkben is szeretettel emlékszünk visz-

sza a kirándulásokra. Még egy igen kedves napod volt a kirándulás után: nevezetesen, konfirmáltál, s te mondtad az Urvacsona előtti imát. Szóval: nagy leány lettél. Összel már az enyedi képzőbe mégy, de azért még mindig hű maradsz a Cimborához. A rajzod tehetségre vall, de igen gyors munka. Ha oly gondosan rajzolnál, mint amilyen gondosan írsz, bizonyosan hamar megéred azt, hogy valamelyik rajzod megjelenjék a Cimborában. Bözsi és Laci leveleit várom. — **Péterfy Emike, Homoródmás, Udvarhely megye.** Ha te gyönyörködöl a Cimborá szépségében, én is gyönyörködöm a te meleg szívi leveleddben. Örvendek, hogy olyan nagy hatást tett reád Szilassy Bálint szép históriája, s gondom lesz rá, hogy ezután is közöljek történelmi regényeket és elbeszéléseket, hogy, amennyire lehet, pótoljam az iskola kényeszerű mulasztásait. Hogy én írok és mindig írok, körülbelül eltaláld, azzal a különbséggel, hogy reggelenként egy-két órát kapálni meg kaszálni szoktam, így aztán még nagyobb kedvvel írok, mert engem egy-két órái testi munka éppenséggel nem fáraszt ki. Ha szeretnél nagyapóval találkozni, ennek igen egyszerű a módja: randulj át Kisbaczonba. Jakabovits Margitkától és Dezsőkétől, akiket te szereztél meg a Cimborá unokának, már kaptam is levelet. A keresztrejtvényed sora kerül. — **Seresster Anna, Bodola, Brassó megye.** Egy héttig voltál Brassóban, s minden este színházba voltatok. Képelem, mennyire élvezted a kolozsvári színtársulat játékát, mert ez a társulat nemcsak Erdélyben az első, de az elsők közé tartoznék Budapesten is. Hogy mindenki ismer engem, akivel te beszélsz, azon már magam sem csodálkozom, mert hisz' éppen ötven esztendője torog a nevem a nagy nyilvánosság előtt, de mondanom se kell, hogy jól esik a rólam való megemlékezés, mert ez azt bizonyítja, hogy nem éltm és nem írtam hiába. — **Sidó Mancika, Temesvár.** Másfél éve olvasod a Cimborát, s csak most bátorodtál neki a levélírásnak. Hát csak bátorodjál neki és folytasd a levélírást, mert valósággal gyönyörködtem minden tekintetben kifogástalan írásodban. Ugy látszik, a temesvári özszevárosi zárda iskolája, amelyben most végeztél a gimnázium, harmadik osztályát, kitűnő iskola. Annak igen örvendek, hogy anyuka is olvassa a Cimborát és apuka is, amikor ideje van rá. Az öcsédnek azonban, aki mindig csak futballozik és ritkán olvas, amint Temesvárra megyek, hátra fordítom a sarkát. — **Knoblauch Karesi, Oravicza.** Jól sikerült a vizsgád, s ősszel már harmadikos leszel. Jól fejtetted meg a rejtvényeket is, s az általam szerkesztett rejtvények közül is az egyik hibátlan, csak az a baja, hogy a megfejtése az én nevem, már pedig, amint gyakran üzentem, nevemmel kapcsolatos rejtvényt nem közölök, mert amagy is elég sűrűn találkozhattok a nevemmel. A kockarejtvényben van egy hiba, nevezetesen: két „r”-rel írják az orrot és nem egy „r”-rel. — **Jakabovits Margitka és Dezső, Homoródmás.** Most léptetek be a Cimborá unokák seregébe s már levelet is írtok nagyapónak. Persze, ti már jól is-

meritek a Cimborát, mert Péterfy Emike oly kedves volt, hogy mindig átadta nektek olvasás végett. Az csak természetes, hogy ti is nagyapónak szolítottok engem, mint a többi unokák: nem is esnék jól másképpen. A kiadóbaicsnak írtam, hogy június elsejétől kezdve rendeltetek a Cimborát, tehát attól kezdve küldje. És egyben küldje a Három herceg című regény két első közzeműnyét is. A keresztrejtvényetek nem egészen hibátlan. Mutassátok meg Péterffy Emikének, akitől tanultatok a rejtvény szerkesztését, együtt bizonyosan megtaláljátok a hibát. — **Haász Márta, Magyarpécska.** A Cimborának mindig hű olvasója voltál, de már „nagyobbaeska” vagy, felsőbb iskolába jársz, igen sok tanulnivalód van, tehát nincs időd az olvasásra, ezért kéred a Cimborá járatásának a beszüntetését. Sajnálom az újságtól való megválásodat, de mindig szeretettel fogok rád emlékezni, mert látom, hogy hálás szívi gyermek vagy, hisz megköszönöd, hogy „annyi boldog és örömteljes órát” szereztem neked a Cimborával. A kiadóbaicsi majd megírja, hogy mennyivel tartozol, mert természetesen az előfizetések dolga nem én rám tartozik. — **Dávid Elza és Gizi, Petrilla-Lonka.** Ha nem látjátok neveiteket a megfejtők névsorában, ez vagy azt jelenti, hogy olvastátok a leveletek, vagy azt, hogy lekésettetek a megfejtés beküldésével. Írjátok meg, melyik számban ígértem hogy közlöm a beküldött kis mesét és a képet, mert hamarjában sem az egyiket, sem amásikat nem találom. A keresztrejtvényetek sora kerül. — **Kemény László, Szászrégen.** Nem haragszom, mert rég nem írtál, hisz' itt a vakáció, s most már pótolhatod a mulasztásodat. Amiatt sem haragszom, hogy világos tintával írtál, ha a boltban másfajta tintát nem lehet kapni, de mindenesetre igyekezzél fekete tintát szerezni, mert a világos tinta rongja a szemet. A kiadóbaicsnak írtam, hogy az újságot ezután ne Bucsára, hanem Szászrégenbe (Str. Bratianu 32.) küldje, s egyben pótolja a 13. 14. számot is. — **Góber Lajos, Kolozsvár.** Számon tartom, hogy ezután gyakrabban fogsz írni, mert, bizony, hosszú időn keresztül nem írtál. Minthogy a 15—16-os szám első lapjától az utolsóig csupa zsiros volt, a kiadóbaicsi mást küld helyette. — **Pataky Pál, Buzásbőcsárd.** Bucsut kell vennem nagyapótól, nem azért, mintha a Cimborá nem elégitene ki, hanem már „kinőttél”, bár elismered, hogy nagyobbak is találunk olvasni valót benne. De még sem bucsuzol el tőlem végképpen, mert ezután is levelezni akarsz velem. Hát csak írjál, mert meg lehetsz győződve arról, hogy én nem nézem azt, előfizetője vagy-e vagy sem az újságnak: szeretettel válaszolok minden leveledre, aminthogy sok ifjával levelezek, akik már rég kinöttek a Cimborából. Teljes öt évig olvastad a Cimborát, amelyből annyi sok jót tanultál, s nem csudálom, ha fájó szíved válsz meg tőle, mert ez azt is jelenti, hogy vége aszfégyermekkoroknak. De hát az élet a válásnak folytonos sorozata: hol ettől, hol attól kell megválnunk. Hát bizony, meg kell ezt is szoknunk, bármilyen nehézünkre essék is.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvenymegfejtése is jogosít! – A rejtveny megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő 60. nap végén közlöm!
A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

1		2	3		4		5	6		7
		8					9			
10	11			12				13	14	
15			16				17		18	
		19		20		21		22		
		23								
24	25								26	
27		28		29				30		
		31	32				33			
34										

FÜGGŐLEGES SOROK.

1. A spanyolok nemzeti játéka.
2. Az ugyanegy nyelvet beszélő emberek tömegét hívják így.
3. Massalhangzó úgy ahogy kiejtjük.
4. Gépeket hajt, fűt, világít az ilyen erő.
5. Massalhangzó úgy ahogy kiejtjük.
6. Elveszti a becsületét, aki megteszi.
7. Amerikának az a része, ahová egykor aranyat ásni mentek az emberek.
11. Disz. díszítvány más szóval.
14. Mesterember szerszáma.
16. Ritka férfinév.
17. Ide helyezzük a felesleges pénzünket.
19. Hol-németül, úgy ahogy ejtjük.
20. Rag.
21. Parasztok között használatos megszólítás.
22. Két egyforma massalhangzó.
25. A vadász teszi a háborúban a katoná.
26. Egy házi állat hangja.
28. Nem leány.
30. Főzelék, zöldség is eszik, szárítva is.
32. Egy vallás rövidítése.
33. Ugyanaz mint 33. vízszintes.

KERESZTREJTVÉNY.

Beküldte: Veress Sándor.

VIZSZINTES SOROK.

1. Magyar író, akinek mindannyian ismeritek a nevét.
8. A legkisebb folyóvíz.
9. Háziállat.
10. A szobának is díszje, a Cimboraé is.
12. Ebből készül a vászon.
13. Férfinév.
15. Többes rag.
18. Sir; más szóval.
19. Arról a seregről mondják, amely csatát veszített.
23. Az iskolai év elején ezt határozza meg először a tanító.
24. A „fő”-nek ellentéte.
26. Ezt teszi a diák, mikor a dolgozatát csinálja.
27. Félünk a szarvasmarhának ettől a tulajdonságától.
29. Ezen az úton szövelünk az Uristenhez.
30. Aki sajnálja, hogy rosszat eszelekedett.
31. Ugyanaz, mint 26. vízszintes.
33. Sem tegnap, sem holnap.
34. Egy elromlott játékszer.

CIMBORA képes heti gyermeklap. Megjelenik havonta háromszor, minden hó 10., 20. és 30.-án.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Romániában negyedévenként 100 lei, Csehszlovákiában negyedévenként 20 Kc., Magyarországon negyedévenként 3 pengő.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare (Szatmár), Strada Mircea cel Mare 3. A kiadóhivatalhoz küldendő a „Cimbora” előfizetési bejelentései és díjai.

Laptulajdonos: Szabadsajtó könyvnyomda és Lapkiadó.

SZERKESZTŐSÉG: Bațanii-Mici (Kisbácson) u. p. Bațanii-Mare (Nagybácson), jud. Treiscaune (Háromszék-megye). E címre küldendő a „Cimbora” részére szánt kéziratok, az Elek nagyapóhoz írott levelek és rejtvenymegfejtések.